

| Spresnenie zaznamenávania DPH a jeho vplyvy

| Február 2013

| Manuál

Zhrnutie

- Dnes používaný spôsob vykazovania akruálnych daní pomocou metódy časovo posunutého hotovostného plnenia má **v prípade nadmerných odpočtov DPH nedostatky**, pretože **fixné posunutie nadmerných odpočtov (NO) o tri mesiace** za určitých okolností neodráža ekonomickú realitu. Je to najmä vplyvom nasledovných faktorov:
 - legislatívna zmena, ktorou sa skrátila lehota (zjednodušene zo 60 na 30 dní) pre vrátenie nadmerného odpočtu DPH v roku 2009 u subjektov spĺňajúcich zákonom definované podmienky (protikrizové opatrenie). V minulosti sa priemerne 27% objemu nadmerných odpočtov uplatňovalo v tejto skrátenej lehote, od júna 2011 je to v priemere 14% celkového objemu nadmerných odpočtov.
 - vyplácanie nadmerných odpočtov štvrťročným platcom DPH je v skutočnosti posunuté až o 5 mesiacov.
 - bežná kontrolná činnosť finančnej správy pri uplatnených nadmerných odpočtoch vedie k predlžovaniu obdobia vracania nadmerných odpočtov.
 - zámerné ovplyvňovanie kontrolnej činnosti z strany MF SR ku koncu roka s cieľom manažovať hotovostný deficit štátneho rozpočtu prostredníctvom zadržania nadmerných odpočtov.
 - IT problémy na FS SR na prelome rokov 2011 a 2012, ktoré spôsobili neschopnosť FS SR vracať v zákonných termínoch nadmerné odpočty, a zvýraznili vyššie uvedené problémy.
- Možným riešením tohto problému je **spresnenie aktuálnej metodiky**
 - **namiesto fixného trojmesačného posunu** hotovostných nadmerných odpočtov je ich potrebné čo najpresnejšie **priradiť do období, s ktorými ekonomicky súvisia** (FS SR napáruje výplaty nadmerných odpočtov na konkrétne daňové priznania a tak umožní presné rozdelenie mesačných hotovostných nadmerných odpočtov do zdaňovacích období s ktorými ekonomicky súvisia)
 - vyžaduje si stabilné a spoľahlivé informácie zo strany FS SR
 - výrazne by spresnilo akruálne vykazovanie
- **Výsledky v roku 2011 sú nadhodnotené o 180 miliónov eur**
 - v posledných troch rokoch bol najvýraznejšie ovplyvnený výnos DPH v roku 2011, čo súviselo najmä s IT problémami FS SR, ktorá nebola schopná včas vracať nadmerné odpočty koncom roka 2011 a začiatkom roka 2012. Týmto spôsobom došlo k nadhodnoteniu príjmov DPH v roku 2011 a naopak podhodnoteniu príjmov roka 2012.

Porovnanie akruálnych NO: aktuálna vs. spresnená metodika (Eur)

	2009	2010	2011
Akruálne NO (spresnená metodika)	4 838 142 347	5 652 584 187	6 450 141 719
- z toho bez obdobia (neutrálny vplyv)	36 735 662	51 807 426	26 805 656
- bez obdobia: v % z celkových NO (spresnená metodika)	0,8%	0,9%	0,4%
Akruálne NO (aktuálne metodika)	4 852 371 191	5 635 644 324	6 270 974 340
Rozdiel v NO *	-14 228 844	16 939 863	179 167 379
vplyv na príjmy VS (v % HDP)	0,02%	-0,03%	-0,26%

* mínus znamená podhodnotenie výnosu dane v danom roku pri štandardnej metodike

zdroj: FS SR

- **Prognóza pre roky 2013-2015 bola veľmi mierne podhodnotená** - vzhľadom k tomu, že IFP pri prognózach pri príprave rozpočtu VS na roky 2012-2014 (november 2011) vychádzal z nadhodnoteného akruálneho výnosu roka 2011 (pri absencii údajov nebolo možné správne analyticky očistiť výnos DPH) prognóza pre rok 2012 bola nadhodnotená. Naopak vychádzajúc z podhodnotenej bázy roka 2012, sme pri rozpočte VS na roky 2013-2015 mierne podhodnotili prognózu pre rok 2013 (keďže sme už vychádzali z veľkej časti z údajov z daňových priznaní a nie zaznamenaného akruálneho výnosu podhodnotenie nebolo veľké).

1. Úvod do problematiky

Metodika ESA95 vyžaduje, aby boli dane a sociálne príspevky zaznamenávané na akruálnej báze, jednou z dvoch možných metód:

a) **metóda založená na predpise daní** – v tomto prípade sa *odhaduje*, aká časť z *priznanej* daňovej povinnosti (na základe dostupných údajov z daňových priznaní a iných tlačív) sa *nikdy nezaplatí*. Výpočet tzv. „koeficientu vymožitelnosti“ vychádza z historických údajov. Odhadnutá suma následne znižuje priznanú daň a teda aj príjmy verejnej správy, alebo sa môže zaznamenať formou kapitálového transferu, ktorý zvyšuje výdavky verejnej správy.

b) **časovo posunuté hotovostné plnenie** – *hotovostné plnenie* je v tomto prípade *posunuté* tak, aby bolo spárované s obdobím, v ktorom sa vykonávala aktivita generujúca daňovú povinnosť. Táto úprava môže byť založená *na priemernej časovej odchýlke* medzi vznikom aktivity a skutočným hotovostným plnením.

V čase zavádzania aktualizácie daní a sociálnych príspevkov na Slovensku sa ŠÚ SR rozhodol pre metódu založenú na daňových priznaniach a výpočte kapitálového transferu („koeficientová metóda“). Táto metóda je však veľmi náročná na dostupnosť a kvalitu údajov z daňových priznaní. Ministerstvo financií spolu so Štatistickým úradom vyvinuli veľké úsilie na to, aby poskytovali dobrý odhad akruálnych daňových príjmov používaním „koeficientovej“ metódy.

V roku 2007 sa preto rozhodol pri vykazovaní akruálnych daní prejsť na metódu časovo posunutého hotovostného plnenia. **Hlavnou výzvou tejto metódy je hotovostné plnenie daní a odvodov čo najpresnejšie priradiť ku obdobiu, ktorého sa jednotlivé platby týkajú.** Tento problém je najvypuklejší pri dani z pridanej hodnoty (DPH).

2. Daň z pridanej hodnoty – aktuálna metodika zaznamenávania akruálnych príjmov

DPH je nepriama daň, ktorou sa zdaňuje každý predaj tovaru a služby v každej fáze výroby a distribúcie. Uplatňuje sa na všetok tovar a služby, s výnimkou niektorých oslobodení. Túto daň odvádza do rozpočtu platiteľ dane, ale postihuje konečného spotrebiteľa.

Platiteľ dane musí do 25 dní po skončení zdaňovacieho obdobia podať daňové priznanie a v tej istej lehote aj zaplatiť daňovú povinnosť, ak mu vznikla. (Firma podá daňové priznanie za mesiac september do 25. októbra a do 25. októbra musí aj zaplatiť daňovú povinnosť, ak jej v septembri vznikla.) Ak platiteľovi vznikne v zdaňovacom období *nadmerný odpočet*, t.j. odpočítateľná daň je vyššia ako daň, ktorú má platiteľ zaplatiť, odpočíta si platiteľ v nasledujúcom zdaňovacom období tento nadmerný odpočet od daňovej povinnosti. Ak

platiteľ nemôže odpočítať nadmerný odpočet od daňovej povinnosti v nasledujúcom zdaňovacom období, daňový úrad vráti platiteľovi nadmerný odpočet alebo jeho neodpočítanú časť do 30 dní od podania daňového priznania za obdobie nasledujúce po zdaňovacom období, v ktorom nadmerný odpočet vznikol. (Firma podá daňové priznanie za január vo februári a nárokuje si na vrátenie nadmerného odpočtu. V nasledujúcom daňovom priznaní za február, ktoré podá v marci si odpočíta výšku nadmerného odpočtu od daňovej povinnosti, ktorá jej vznikla. Ak aj potom má nárok na odpočet, vráti mu ho daňový úrad do konca apríla). Pokiaľ ide o subjekty podávajúce daňové priznanie štvrťročne, nadmerný odpočet je vyplatený s 5 mesačným oneskorením (Za prvý štvrťrok je daňové priznanie podané v apríli. Ak vznikne nadmerný odpočet, tento môže daňový subjekt odpočítať od vlastnej daňovej povinnosti v nasledujúcom zdaňovacom období. Priznanie za nasledujúce zdaňovacie obdobie je podávané v júli. Ak nie je možné odpočítať nadmerný odpočet, finančná správa ho vracia do 30 dní od podania daňového priznania za nasledujúce obdobie. To znamená, že nadmerný odpočet za štvrťrok končiaci marcom je vyplatený v auguste.)

$$\begin{aligned} \text{Akruál (t)} = & \text{VÝBER DANE FS} && \{ \text{február (t) - január (t+1)} \} \\ & - \text{UPLATNENÝ ODPOČET DÚ} && \{ \text{apríl (t) - marec (t+1)} \} \\ & + \text{VÝBER DANE CÚ} && \{ \text{január (t) - december (t)} \} \end{aligned}$$

Hotovostné plnenie DPH

	výber dane FS	uplatnený odpočet FS ¹	DPH colnice	medzisúčet
	1	2	3	4=1+2+3
január (t)				
február (t)				
marec (t)				
apríl (t)				
máj (t)				
jún (t)				
júl (t)				
august (t)				
september (t)				
október (t)				
november (t)				
december (t)				
január (t+1)				
február (t+1)				
marec (t+1)				
AKRUÁLNA DAŇ (t)				Σ

Veľmi zjednodušene povedané, za ideálnych podmienok daňový subjekt za zdaňovacie obdobie mesiaca t podá daňové priznanie v mesiaci t+1 a finančná správa ho v mesiaci t+3 vracia (v prípade ak v mesiaci t+2 nie je možné nadmerný odpočet odpočítať od daňovej povinnosti).

3. Nedostatky aktuálnej metodiky pri vykazovaní akruálnej DPH

Existujú štyri hlavné dôvody, prečo takto popísaná aktuálna metodika časovo posunutého cashu pri DPH nemusí verne zobrazovať ekonomickú realitu:

- legislatívna zmena, ktorou sa skrátila lehota (zjednodušene zo 60 na 30 dní) pre vrátenie nadmerného odpočtu DPH v roku 2009 u subjektov spĺňajúcich zákonom

¹ Finančná správa SR

definované podmienky (ako protikrizové opatrenie). V minulosti sa priemerne 27% objemu nadmerných odpočtov uplatňovalo v tejto skrátenej lehote, od júna 2011 je to v priemere 14% celkového objemu nadmerných odpočtov.

- vyplácanie nadmerných odpočtov štvrťročným platcom DPH je v skutočnosti posunuté až o 5 mesiacov.
- kontrolná činnosť finančnej správy pri uplatnených nadmerných odpočtoch vedie k predlžovaniu obdobia vracania nadmerných odpočtov.
- IT problémy na FS SR na prelome rokov 2011 a 2012, ktoré spôsobili neschopnosť FS SR vracať v zákonných termínoch nadmerné odpočty, a zvýraznili vyššie uvedené problémy.

Spoločným menovateľom týchto dôvodov je variabilná dĺžka vracania nadmerných odpočtov, ktorá môže byť spomenutými faktormi do veľkej ovplyvnená. Vzhľadom k tomu, že súčasná metodika časovo posunutého hotovostného plnenia uvažuje **výhradne s fixným posunom realizovaných nadmerných odpočtov** (cashovo vyplatených NO) **o tri mesiace (teda o základnú, zákonom definovanú lehotu pre vracanie NO)**, faktory spôsobujúce zmenu tohto termínu môžu viesť ku **nesprávnej výške aktuálnych príjmov DPH v danom roku** (na rozdiel od koeficientovej metódy bude celková výška aktuálnych príjmov v nekonečnom horizonte vykázaná presne, no môžu byť priradené ku nesprávnemu obdobiu).

4. Riešenie

Riešením popísaného stavu je **spresenie aktuálnej metodiky časovo posunutého cashu**. Namiesto fixného trojmesačného posunu hotovostných NO je potrebné tieto **čo najpresnejšie priradiť do období, s ktorými ekonomicky súvisia**. Nevyhnutným predpokladom sú detailné informácie zo strany FS SR, ktorá musí presne identifikovať obdobia, s ktorými vyplatené nadmerné odpočty v danom mesiaci súviseli. IFP požiadala FS SR o tieto informácie za roky 2009 až 2012 a porovnal výsledky s vykazovanou výškou nadmerných odpočtov².

Vyplatené nadmerné odpočty v apríli 2012 – podľa dnešnej metodiky všetko aktuálne priradené do roku 2012

Zdaňovacie obdobie (podľa daňových priznaní)	Rok	Suma vrátených NO (mil. Eur)	
predošlé obdobia		8,43	Správne aktuálne patria do roku 2011 (25%)
október	2011	11,59	
november	2011	30,92	
december	2011	49,86	
I. štvrťrok	2011	0,08	
II. štvrťrok	2011	0,64	
III. štvrťrok	2011	7,96	
IV. štvrťrok	2011	4,71	
január	2012	265,60	Správne aktuálne patria do roku 2012 (75%)
február	2012	74,23	
Spolu hotovostne vyplatené NO v apríli 2012		454,03	Aktuálne zaznamenaných v roku 2012 (100%)

zdroj: FS SR

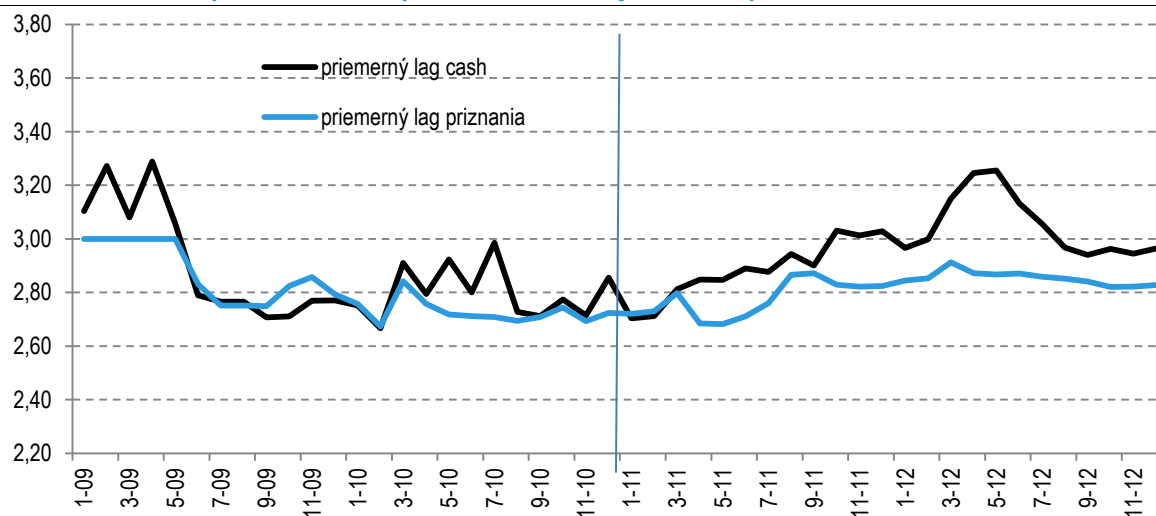
² Na základe dekompozície nadmerných odpočtov do období, kam aktuálne patria je možné dopočítať skutočné aktuálne hodnoty za jednotlivé mesiace. Pokiaľ je rozdelenie urobené správne, vypočítané aktuálne NO by mali byť mierne pod úrovňou NO z daňových priznaní

Takto popísané vykazovanie nadmerných odpočtov je **výrazným spresnením aktuálneho vykazovania**, vyžaduje si však **stabilné a spoľahlivé informácie zo strany FS SR**. Zároveň však je (ako v prípade koeficientovej metódy v minulosti) **potrebná analytická kapacita na kontrolu a overovanie týchto údajov** – párovanie na daňové priznania a hotovostné plnenia.

Oneskorené vyplácanie NO možno okrem dekompozície do jednotlivých mesiacov, s ktorými súvisia, ilustrovať aj porovnaním váženého oneskorenia vyplatenia nadmerného odpočtu na základe daňových priznaní³ a na základe dekompozície poskytnutej finančnou správou. Pokiaľ by všetky nadmerné odpočty boli hotovostne vyplácané v období, do ktorého spadajú podľa daňového priznania a neprebíhali by daňové kontroly, krivky v grafe by boli identické. Otvorenie daňových kontrol, prípadne iné dôvody vedúce k neskoršiemu vyplácaniu NO spôsobujú vytváranie rozdielov.

Do apríla 2009 bola možnosť vyplácať *mesačné* nadmerné odpočty s 3 mesačným oneskorením. Od apríla 2009 bola uzákonená možnosť vyplácať mesačným platcom DPH nadmerný odpočet do 30 dní od podania daňového priznania (2 mesačné oneskorenie), ak splnia zákonom stanovené podmienky, čo sa prejavilo v poklese priemerného oneskorenia ich vyplácania. Otvorenie nožníc medzi hotovostným posunom a posunom z priznaní v období od septembra 2011 do júla 2012 možno pripísať problémom finančnej správy, ktoré súviseli so zlyhaním informačného systému. Z grafu však vidno, že postupne sa táto medzera uzatvára.

Priemerné vážené posunutie NO oproti mesiacu kedy vznikol – priznania vs. cash (v mesiacoch)

* Do výpočtu vstupujú iba mesačné NO, štvrťročné nie sú súčasťou výpočtu

zdroj: IFP, FS SR

5. Výsledky a verifikácia údajov

Na základe údajov zaslaných FS SR v januári 2013 o realizovaných nadmerných odpočtoch v jednotlivých mesiacoch rokov 2012, 2011, 2010 a 2009 v štruktúre podľa zdaňovacieho obdobia **zostavilo MF SR revidovaný aktuálny časový rad nadmerných odpočtov**. Za ideálnych podmienok by sa jeho celková suma za nekonečné obdobie mala rovnať sume hotovostných

³ Nadmerné odpočty z daňových priznaní odzrkadľujú legislatívnu úpravu vyplácania v danom období. Boli rozdelené na nadmerné odpočty vyplácané štandardne (3 mesačný posun oproti mesiacu s ktorým súvisia) a na odpočty vyplácané s 2 mesačným posunom (splnenie podmienok podľa §79 ods. 2 zákona)

NO (z analytickej evidencie FS SR⁴). Zároveň tento časový rad musí byť veľmi podobný údajom z daňových priznaní (pri stabilnej miere úspešnosti výberu by mal mať mierne nižšiu úroveň, ale byť takmer dokonale korelovaný).

Na základe porovnania aktuálnych nadmerných odpočtov (podľa aktuálnej metodiky a podľa spresnenej metodiky) vidno, že podľa aktuálnej metodiky boli nadmerné odpočty v roku 2009 veľmi mierne nadhodnotené a v roku 2010 podhodnotené. **V roku 2011 bola suma vyplatených nadmerných odpočtov na aktuálnej báze podhodnotená o 179,2 mil. Eur, čo znamená nadhodnotenie aktuálneho výnosu DPH v tomto roku⁵.** Zároveň to znamená, že aktuálny výnos DPH v roku 2012 bude použitím aktuálnej metodiky naopak podhodnotený.

A. Porovnanie hotovostných NO – prvá verifikácia

Vzhľadom k tomu, že sa pri notifikácii príjmov DPH používajú časovo posunuté hotovostné údaje z analytickej evidencie FS SR, **MFSR žiadalo, aby suma zaslaných realizovaných nadmerných odpočtov bola v jednotlivých mesiacoch rovnaká ako tá z analytickej evidencie** (zjednodušene, žiadalo sa, aby sa mesačné vykázané hotovostné nadmerné odpočty z analytickej evidencie rozbili do príslušných zdaňovacích období). Toto je základný predpoklad toho, aby bolo možné uvažovať o úprave resp. spresnení metodiky vykazovania DPH.

	1. NO DPH - dekompozícia FSSR (mil. Eur)				2. NO DPH - analytická evidencia (mil. Eur)				Rozdiel 2-1 (mil. Eur)			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	20	201	201	2012
január	590,	418,8	527,	345,	591,3	417,5	523,2	352,1	-	1,3	4,7	-6,2
február	613,0	542,1	570,	661,3	609,5	540,7	570,8	434,2	3,5	1,4	-0,3	227,
marec	514,1	419,2	553,	649,	513,7	418,6	545,1	297,4	0,4	0,6	7,9	352,
apríl	344,	348,	433,	454,	345,2	347,2	439,4	882,5	-0,2	1,4	-6,1	-
máj	394,	358,	547,	671,3	393,9	357,2	546,5	728,5	0,6	1,1	0,8	-
jún	491,0	427,4	462,	527,5	490,5	427,1	457,2	611,2	0,5	0,2	5,2	-
Júl	370,1	486,	519,3	523,	369,6	485,5	521,7	516,9	0,5	0,8	-2,3	7,1
august	397,	489,	520,1	525,6	396,6	489,3	518,9	524,6	0,8	0,5	1,2	1,0
septem	371,9	459,	535,	521,1	372,1	458,6	531,4	521,4	-0,3	1,0	3,5	-0,3
október	365,	461,5	475,	488,	364,2	461,2	474,2	488,6	1,2	0,3	1,6	0,0
novemb	419,1	453,7	550,	532,2	417,3	452,0	550,7	530,9	1,8	1,7	0,0	1,3
decem	418,0	523,	563,	528,5	418,7	518,4	562,0	527,8	-0,7	5,3	1,0	0,7
Spolu	5	5	6	6	5 282,5	5 373,4	6 241,0	6 416,0	7,4	15,6	17,2	13,9
<i>odchýlka za rok v % analytickej</i>									<i>0,14</i>	<i>0,29</i>	<i>0,28</i>	<i>0,22</i>

zdroj: FS

Porovnaním hotovostných údajov z analytickej evidencie s realizovanými NO zaslanými FS SR je možné pozorovať **pomerne malé rozdiely v porovnávaných hotovostných údajoch.**

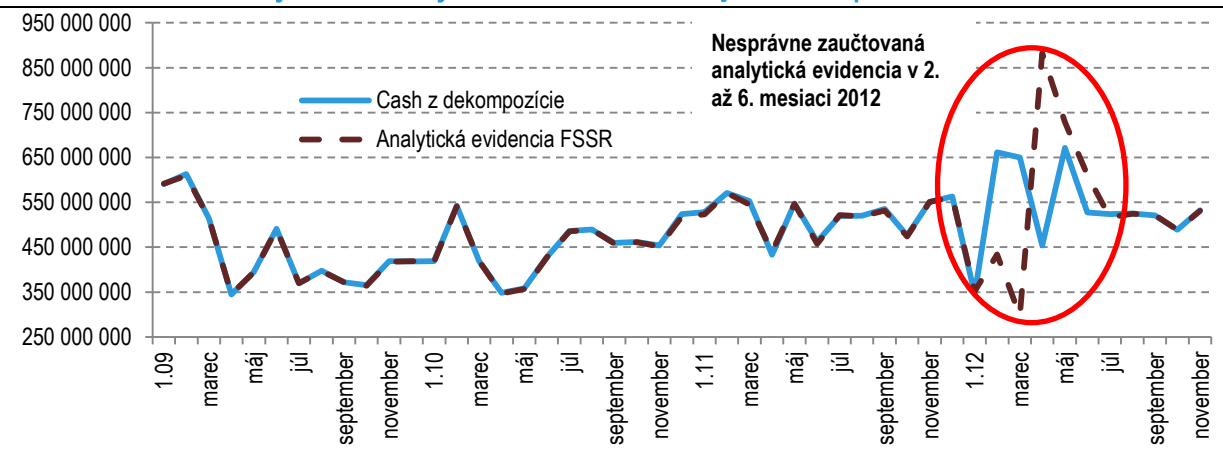
Výnimkou je obdobie februára až júna 2012, kde sú rozdiely v údajoch výrazné. Tento problém bol spôsobený **zlým zaúčtovaním** nadmerných odpočtov do analytickej evidencie FS

⁴ Rozdiel medzi NO analytickej evidencie a debetmi DPH v štátnej pokladnici (proxy pre NO) je fakt, že **analytická evidencia zachytáva aj tie NO, ktoré neboli vrátené hotovostne, ale boli započítané daňovníkom voči jeho kladnej daňovej povinnosti v nasledujúcom zdaňovacom období.**

⁵ Z pohľadu odhadov výnosu DPH na rok 2012 došlo pri absencii údajov obsiahnutých v tomto materiáli (v čase prípravy prognóz pre rok 2012 neboli k dispozícii už ani aktuálne údaje z daňových priznaní) ku nadhodnoteniu aktuálneho výnosu DPH v roku 2011, čo znamenalo zlú základňu pre odhad na rok 2012, a teda viedlo ku nadhodnoteniu očakávaných príjmov pre rozpočet

SR (do zlých období) z dôvodov nefunkčnosti informačných systémov. Napriek tomu, že počas piatich mesiacov došlo ku ich zlému zaučtovaniu (do jednotlivých mesiacov), **na ročnej báze je odchýlka opäť minimálna.**

Porovnanie hotovostných NO : analytická evidencia vs. údaje z dekompozície

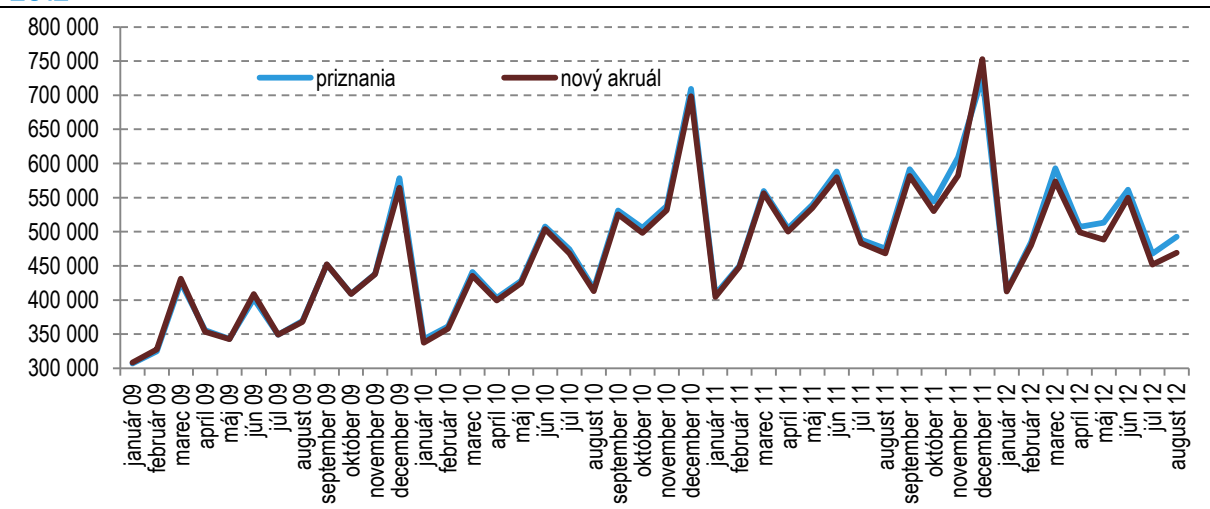

zdroj: FS SR

B. Porovnanie „spresnených akruálnych NO“ s daňovými priznaniami - druhá verifikácia

Otestovanie správnosti dekompozície NO finančnou správou pomocou porovnania s nadmernými odpočtami podľa daňových priznaní ukazuje, že **dekompozícia bola urobená správne** (minimálny rozdiel medzi NO z priznaní a dopočítanými NO). V roku 2012 sa rozdiel zväčšuje, čo môže byť spôsobené aj nevyplatením všetkých NO doteraz, ktoré akruálne patria do daného mesiaca a po doplnení ďalších zdaňovacích období môže dôjsť ku korekcii tohto rozdielu.

Porovnanie akruálnych NO podľa spresnenej metodiky a NO z daňových priznaní v rokoch 2009 až 2012

zdroj: FS SR

6. Vplyv na odhad výnosu DPH v ďalších rokoch

Úprava aktuálneho výnosu v rokoch 2011 a 2012 čiastočne vysvetľuje rozdiel medzi odhadom DPH na rok 2012 z novembra 2011 (RVS 2012 – 2014) a aktuálnym odhadom výnosu DPH (február 2013). Celkový rozdiel medzi oboma odhadmi je 438 mil. Eur. Z tohto rozdielu je :

- Veľkú časť (41%) možné vysvetliť práve nadhodnotením aktuálneho výnosu v roku 2011, ktorý sa premietol do odhadu v roku 2012 (cez level).
- Ďalších 13,% je vysvetlených rozdielom medzi aktuálnym odhadom aktuálneho výnosu na základe aktuálnej metodiky posunutého cashu a odhadom podľa spresnenej metodiky. Tento rozdiel je na základe dostupných údajov odhadnutý na 58,3 mil. Eur (Aj keď si myslíme, že toto číslo by malo byť vyššie. Z dôvodu opatrnosti sme zatiaľ zvolili konzervatívny prístup). Konečná hodnota (ktorá by sa mala blížiť k sume nadhodnotenia roku 2011) bude známa v apríli, kedy budú k dispozícii cashové údaje vyplatených nadmerných odpočtov aktuálne patriacich do decembra 2012.
- Zatiaľ nevysvetlených zostáva 217,5 mil. Eur (bude sa meniť v závislosti od zmeny vplyvu zvýšenia aktuálneho výnosu v roku 2012 z titulu zmeny metodiky). Táto zvyšná časť po spresnení bude reprezentovať dlhodobý problém s elasticitou DPH.

Rozbitie rozdielu v prognózach DPH pre rok 2012 podľa RVS 2012-2014 a aktuálneho odhadu (tis. Eur)

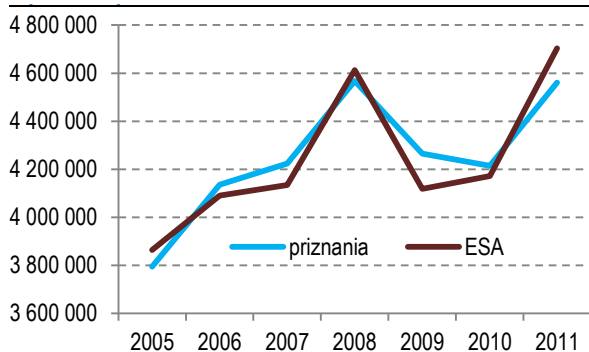
RVS 2012 - 2014 (november 2011)	4 711 176
RVS 2014 -2016 (február 2013) – aktuálny odhad pre rok 2012 (dnešná metodika)	4 273 215
Rozdiel	437 961
- z toho nadhodnotenie roku 2011 (nevyplatené NO)	179 167
- vplyv makra na zmenu	- 16 982
- zvýšenie aktuálneho výnosu (konzervatívny odhad)	58 328
- pokles DPH zatiaľ nevysvetlený	217 448

zdroj: IFP

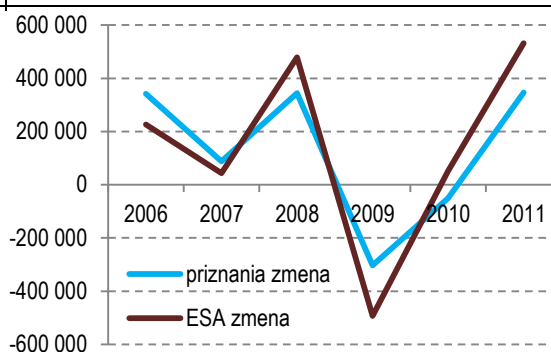
Pre potvrdenie logiky, že vplyvom nepresnej metodiky posúvania NO sa rozdiely medziročne oproti spresnenej metodike „clearujú“ sme sa pozreli na údaje za minulosť. Tieto naznačujú, že pokiaľ v jednom roku došlo k odchýleniu vo vývoji aktuálnej DPH počítanej na základe súčasnej metodiky a spresnenej metodiky⁶, v ďalšom roku sa táto medzera uzatvorila. Na grafe nižšie vidno vývoj DPH podľa aktuálnej a spresnenej metodiky za jednotlivé roky a medziročné zmeny DPH. Kým v roku 2008 rástla rýchlejšie aktuálna DPH počítaná na základe aktuálnej metodiky, v ďalšom roku bol v jej prípade pokles významnejší oproti DPH počítanej z priznaní, čo indikuje uzavretie medzery. **V nekonečne dlhom horizonte by malo platiť, že aktuálna DPH podľa súčasnej metodiky ESA95 (časovo posunutý cash) a aktuálna DPH podľa spresnenej metodiky (priradenie NO do mesiaca, kam aktuálne patria) by mali byť rovnaké.**

⁶ Výnos bol odhadnutý na základe daňových priznaní, keďže dekompozícia nadmerných odpočtov do jednotlivých mesiacov je momentálne k dispozícii iba za roky 2009 až 2012

Akruálny výnos DPH podľa priznaní a ESA95

Zmena akruálneho výnosu DPH (tis. Eur)

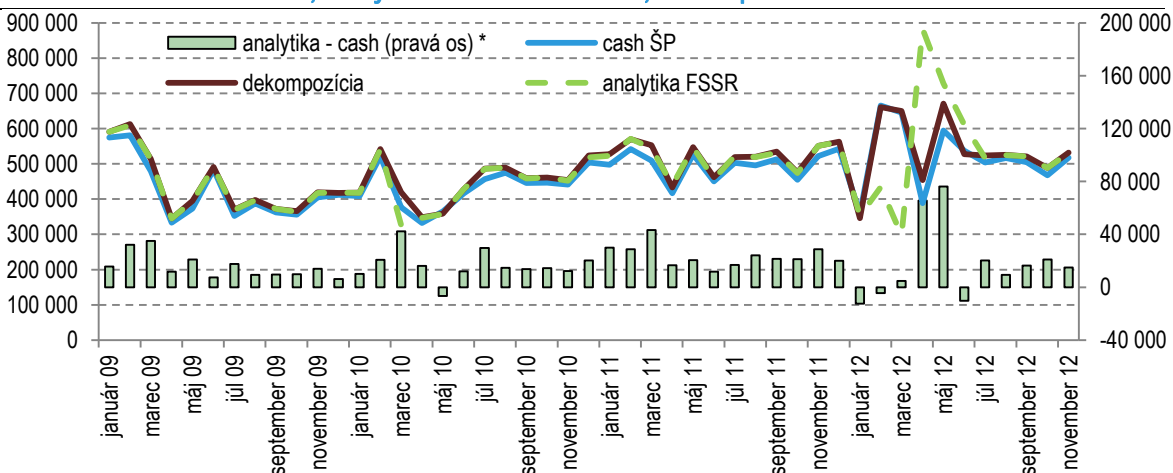

* ESA95 očistená o nadhodnotenie akruálneho výnosu roku 2009 vo výške 92,5 mil. Eur
zdroj: IFP

* ESA95 očistená o nadhodnotenie akruálneho výnosu roku 2009 vo výške 92,5 mil. Eur
zdroj: IFP

Nadhodnotenie akruálneho výnosu DPH v roku 2011 však **nie je dôsledkom iba nepresného posunu nadmerných odpočtov** do mesiacov, ktoré akruálne spadajú už do roku 2012. Druhou príčinou môže byť podhodnotenie zaznamenaných vyplatených nadmerných odpočtov za mesiace január až marec 2012 v notifikácii. Za toto obdobie vôbec nie sú k dispozícii údaje z analytickej evidencie FSSR⁷, ktoré slúžia ako štandardné vstupné údaje pre notifikovanie akruálnej DPH. Preto v spomenutých obdobiach boli použité údaje o hotovostnom plnení zo štátnej pokladnice.

Porovnanie NO: Cash ŠP, analytická evidencia FSSR, dekompozícia NO

* Zodpovedá NO odpočítanému od vlastnej daňovej povinnosti

zdroj: IFP

Zaplatená daň na daňových úradoch za prvých 11 mesiacov bola z analytickej evidencie, nadmerné odpočty za prvých deväť mesiacov (apríl až december) boli takisto z analytickej evidencie. Z dôvodu nedostupnosti potrebných údajov bola zaplatená daň za posledný mesiac a nadmerné odpočty za posledné tri mesiace (január až marec) nahradené údajmi zo štátnej pokladnice. Tým vznikol nesúlad v troch mesiacoch (viď tabuľka nižšie), ktorý mohol umelo nadhodnotiť akruálny výnos roku 2011, bez toho aby toto nadhodnotenie malo vplyv na výnos dane v ďalších rokoch). Nadhodnotenie akruálneho výnosu z tohto dôvodu mohlo byť v rozpätí 30 až 60 mil. Eur (odhad na základe predchádzajúcich rokov).

⁷ V porovnaní s analytickou evidenciou FSSR je hotovostné vyplatenie nadmerných odpočtov evidované v Štátnej pokladnici znížené o nadmerné odpočty odpočítané od vlastnej daňovej povinnosti. To isté platí aj v prípade zaplatených daňových povinností. Zároveň však zaplatená DPH na daňových úradoch (počítaná ako rozdiel vlastnej daňovej povinnosti a uplatnených nadmerných odpočtov) je rovnaká.

Hotovostné plnenie DPH (v tis. eur)

	zaplatená daň DÚ	uplatnený odpočet DÚ	výber dane CÚ	Aktuálna DPH
január 2011	841 269	-523 169	158 007	326 375
február 2011	607 727	-570 838	193 408	238 773
marec 2011	591 855	-545 101	206 571	501 585
apríl 2011	752 221	-439 360	219 403	329 730
máj 2011	631 982	-546 491	228 918	350 795
jún 2011	640 756	-457 207	224 602	473 394
júl 2011	780 197	-521 655	200 287	317 483
august 2011	591 422	-518 879	185 507	289 321
september 2011	654 510	-531 405	211 637	436 201
október 2011	786 526	-474 226	232 728	501 472
november 2011	726 879	-550 696	246 065	395 740
december 2011	815 384	-561 962	246 335	441 941
január 2012	840 855	-358 135		
február 2012		-665 709		
marec 2012		-615 249		
AKRUÁLNA DAŇ 2011	8 420 315	-6 270 974	2 553 470	4 702 810

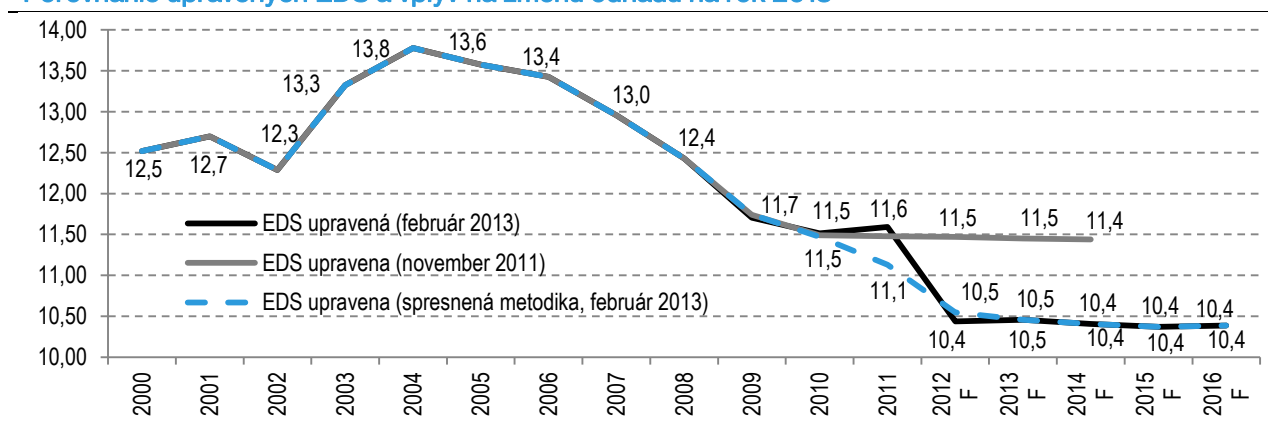
zdroj: IFP

Odhad výnosu DPH na roky 2013 - 2015

Spresnenie metodiky výpočtu aktuálneho výnosu DPH bude mať vplyv aj na odhad výnosu DPH pre rok 2013 a ďalšie roky. Dekompozícia nadmerných odpočtov a ich priradenie do príslušných rokov ukázali, že **skutočný aktuálny výnos DPH v roku 2011 je nižší** a **v roku 2012 vyšší ako sa predpokladalo**. Tieto informácie pre výnos DPH v jednotlivých rokoch znamenajú nasledovné:

- Výnos v roku 2011 bol nadhodnotený z dôvodu vyplácania NO v obdobiach, ktoré aktuálne spadajú do roku 2012. Zvýšený level sa premietol do odhadu dane na rok 2012, ktorý bol automaticky nadhodnotený
- Zároveň vykazaný aktuálny výnos v roku 2012 bude podhodnotený (z dôvodu presunu nadmerných odpočtov súvisiacich s rokom 2011), čo ešte zvyšuje rozdiel medzi odhadom a očakávanou skutočnosťou.
- Podhodnotený výnos na rok 2013, ktorý bol odhadnutý na nesprávnom aktuálnom výnose roku 2012. Odhad výnosu DPH na rok 2013 by mal byť zvýšený bez ohľadu na metodiku výpočtu aktuálnej dane. EDS by sa mala vrátiť na vyššiu úroveň – EDS upravená január 2013.

Porovnanie upravených EDS a vplyv na zmenu odhadu na rok 2013

zdroj: IFP